

Restes de la muralla. Baluard-La Punta

Sitges

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: Pg. de la Ribera

Coordenades:

Latitud: 41.23465
Longitud: 1.81116
UTM Est (X): 400371
UTM Nord (Y): 4565487

Classificació

Número de fitxa: 08270 - 397
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle: XIII
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: El Pla Especial estableix que cal conservar íntegrament les restes i restaurar les parts malmeses.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN 1473 29/0/1991. Pla Especial, 397. 2006
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari: IPA-11955
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública

Titular: Direcció General Patrimoni Cultural c/ Portaferriassa, 1 (Palau Moja)-
08002 Barcelona

Fitxes associades:

Escales del Baluard

Autoria de la fitxa Núria Nolasco Azuaga

Data de registre de la dl., 04/09/2006 - 02:00

fitxa:

Descripció

Es tracta de les úniques restes que es conserven de la muralla medieval de la vila de Sitges. A nivell constructiu, el llenç de mur està conformat per un paredat ordinari conformat per pedres desbastades de petites dimensions, cohesionades per un morter de calç de tonalitat terrosa i sense cap mena d'ordenació en filades regulars. Estructuralment, la disposició del parament és clarament atalussada, especialment en el sòcol inferior que sobresurt del plom de la resta del mur. En aquesta mateixa base poden identificar-se alguns norais antigament destinats a l'ancoratge de les embarcacions (vegeu fitxa nº 539). La part més oriental de l'estructura disposa de diferents anivellaments enjardinats que es perllonguen fins a les escales del Baluard (vegeu fitxa nº 396).

Observacions:

Segons els Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges, aquest edifici disposa del tipus de protecció II. La finca està catalogada com una construcció de tipus C.

Història

Les restes de la muralla medieval de Sitges corresponen al recinte fortificat que encerclava el primitiu nucli de la vila, datat al voltant del segle XIII. Aquest perímetre murat disposava de dues portes d'accés que comunicaven amb els camins que es dirigien a Barcelona i a Vilanova i la Geltrú. Aquesta alineació va definir un primer eix viari extramurs que va ser la línia vertebradora del primer raval sitgetà; comprenia els carrers Nou, Tacó, Carreta, Major i de l'Aigua i va quedar inclòs en el segon perímetre de muralla construït al segle XVII. A nivell arqueològic, des del segle XIX fins l'actualitat s'han realitzat diverses troballes arqueològiques en la zona del baluard de Sitges. L'any 1883 es van trobar casualment dues monedes romanes, una de l'emperador Tiberi i l'altra d'Adrià. En el decurs del segle XX, la localització de material arqueològic a la zona corresponent al baluard ha estat una constant: -1949. Localització de dues àmfores senceres en el subsòl d'una casa propietat de Ramon Sala, junt al vell baluard; les peces, si bé no presentaven unes característiques massa precises, no semblaven correspondre a una tipologia clarament romana. -1973. Localització de diversos fragments d'àmfora romana durant el transcurs d'unes obres realitzades a l'església parroquial i en una casa pròxima. -1974, la realització d'obres a l'edifici de l'Ajuntament permet localitzar ceràmica feta a mà, de vernís negre, ibèrica pintada, un amforisc, ceràmica sigil·lada, ceràmica medieval i moderna. -1976, es porta a terme un sondatge davant d'església parroquial que permet recuperar una vora d'àmfora púnica ebusitana, una vora de campaniana A, una nansa d'àmfora bífida d'àmfora romana i diverses restes d'època medieval i moderna. També s'han trobat a la zona algunes destrals de pedra i algunes sitges de cronologia incerta. En els darrers anys, dins l'àrea del baluard, s'han efectuat diverses intervencions arqueològiques pròpiament dites, motivades per la realització d'obres de remodelació en l'interior d'alguns edificis, i per la instal·lació o remodelació d'infraestructures en els carrers: -1986. Intervenció en una dependència semisubterrània de l'edifici de l'Arxiu Històric Municipal. -1996.

Excavació de l'espai interior de l'edifici del " Sarcòfag", a causa de l'obertura d'un nou accés al c/ Sant Joan a fi d'adaptar l'edifici com a magatzem del Patronat de Museus de Sitges. -1997. Seguiment arqueològic de les obres dels edificis nº 8 i 12 del c/ Fonollar per integrar-los dins la xarxa del Consorci de Museus de la ciutat. -2001. Seguiment arqueològic de les obres d'instal·lació d'unes conduccions de gas en els c/ de la Devallada i d'en Bosc i en l'espai situat davant la biblioteca i de les obres destinades al sanejament i reforçament del c/ Fonollar, des de la porta de Sant Miquel fins a la Pl. de l'església de St. Bartolomeu. Cadascuna d'aquestes intervencions disposa d'una fitxa de l'IPAC específica on es detallen les troballes realitzades. Totes aquestes intervencions han aportat dades materials amb les que definir, encara que parcialment, les primeres etapes històriques del poblament sitgetà i el context històric de la construcció del baluard.

Bibliografia

GARCIA, J; MIRET, J; MIRET, M(1988), "Els precedents arqueològics de Sitges: les restes de l'entorn de l'Ajuntament". Vilafranca del Penedès GARCIA, J; MIRET, M; MORAGUES, N. (1989), " L'estudi dels materials arqueològics apareguts l'any 1974 en el subsòl de l'Ajuntament de Sitges". Vilafranca del Penedès LLOPIS, Joan (1891) "Assaig Històric sobre la vila de Sitges". Facsímil del Grup d'Estudis Sitgetans. 1980. MONTE, M.A. (1987) Inventari del Patrimoni Arquitectònic (IPA) 11955 Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges (2006) SERRA, J. " Subur al fin?", Eco de Sitges, 11 agost 1974 SERRAMALERA, P. (1968) "El Sitges de nuestros bisabuelos"

